

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 10/4

24 մայիսի 2016 թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Վահագն Ասատրյանի գանգատը ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 26.10.2015թ-ի թիվ 1066/03 որոշման դեմ:

Ա/Ձ Վահագն Ասատրյանի գանգատում բերված փաստարկները.

2009թ-ին Վահագն Ասատրյանը ստացել է անհատ ձեռնարկատիրոջ վկայական, որից հետո չի աշխատել: Քանի որ անտեղյալ է եղել հարկային օրենքներից, չի իմացել, որ ամեն ամիս պետք է վճարեր 5000 դրամ սոցիալական վճար և այն չվճարելու համար իր նկատմամբ հաշվարկվել են տույժեր: 2011թ-ին հարկային տեսչություն է հանձնել անհատ ձեռնարկատիրոջ վկայականը, սակայն չի տեղեկացվել, որ ունի պարտքեր և 2011թ-ից մինչև ՀՀ Ֆինանսների նախարարության իրավաբանական վարչության պետի կողմից 26.10.2015թ-ին հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը գանձելու մասին թիվ 1066/03 որոշում ստանալը հարկային պարտավորություն ունենալու մասին որևէ ծանուցում չի ստացել:

Վերոնշյալ որոշումը կայացվել է «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 35 հոդվածի 2-րդ մասի պահանջների խախտմամբ, այն է՝ վարչական մարմինն իր նախաձեռնությամբ վարչական վարույթ հարուցելիս վարույթի մասնակիցներին կամ նրանց ներկայացուցիչներին պատշաճ ձևով ծանուցում է վարչական վարույթ հարուցելու մասին: Սակայն տվյալ դեպքում գանգատաբերը պատշաճ չի ծանուցվել վարչական վարույթի իրականացման մասին, ուստի նա խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ Ֆինանսների նախարարության իրավաբանական վարչության պետի կողմից 26.10.2015թ-ին հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը գանձելու մասին թիվ 1066/03 որոշումը, քանի որ վերոնշյալ օրենքի 63 հոդվածի 1-ին կետի համաձայն. «Անվավեր է առ ոչինչ չհանդիսացող այն ոչ իրավաչափ վարչական ակտը, որն ընդունվել է՝

ա) օրենքի խախտմամբ, այդ թվում՝ օրենքի սխալ կիրառման կամ սխալ մեկնաբանման հետեանքով...»:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով Ա/Ձ Վահագն Ասատրյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 23.10.2015թ-ի դրությամբ սոցիալական ապահովության վճարի գծով

նրա չկատարված պարտավորությունները կազմում են 194.395 դրամ, այդ թվում՝ ապառք 115.000 դրամ, տույժ 79.395 դրամ:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 26.10.2015թ-ին ընդունվել է թիվ 1066/03 որոշումը (այսուհետ նաև Որոշում) Ա/2 Վահագն Ասատրյանից 194.395 դրամ պարտավորության գումար գանձելու մասին:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը.

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը վարչական վարույթի ընթացքում պարտավոր է վարույթի մասնակիցներին և նրանց ներկայացուցիչներին հնարավորություն տալ արտահայտվելու վարչական վարույթում քննարկվող փաստական հանգամանքների վերաբերյալ: Գործին առնչվող բոլոր հանգամանքները բացահայտելու, պարզաբանելու (համակողմանիության և լրիվության ապահովում), հետևաբար իրավաչափ որոշում ընդունելու համար անհրաժեշտ է, որպեսզի մինչև գործով որոշում ընդունելը վարչական մարմինն իրազեկ դառնա գործի ելքով շահագրգիռ բոլոր անձանց կարծիքներին, հատկապես, եթե ընդունվելու է միջամտող, այդ թվում՝ անձին պատասխանատվության ենթարկելու մասին վարչական ակտ: Այդ տեսանկյունից շատ կարևոր է վարչական վարույթի մասնակիցներին լսելը: Ըստ այդմ, վարչական մարմինը պարտավոր է վարույթի մասնակիցներին և նրանց ներկայացուցիչներին հնարավորություն ընձեռել արտահայտվելու վարչական վարույթում քննվող փաստական հանգամանքների վերաբերյալ:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ վարչական վարույթում անձին լսված լինելու հնարավորություն ընձեռելու վարչական մարմնի պարտականությանը նախորդում է վարչական մարմնի մեկ այլ պարտականություն՝ վարչական գործի քննության տեղի և ժամանակի մասին շահագրգիռ անձին պատշաճ ձևով ծանուցելը, ինչը բխում է նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 2-րդ մասով ամրագրված կանոնակարգումներից:

Գործի քննության մասին վարույթի մասնակիցներին ծանուցելը պետք է նպատակ հետապնդի ապահովել անձին լսելու հնարավորությունը, ինչը հնարավորություն կտա վերջինիս լիարժեք իրականացնել իր իրավունքների պաշտպանությունը: Հետևաբար, վարչական վարույթին ծանուցված չլինելու պայմաններում անձը զրկվում է արդյունավետ պաշտպանության միջոցից, որպիսի իրադրությունն անթույլատրելի է:

Տվյալ դեպքում գանգատաբերը պատշաճ ձևով չի ծանուցվել գործի քննության ժամանակի և վայրի մասին, ընդհանրապես չի հրավիրվել վարույթին: Արդյունքում չի ապահովվել գանգատաբերի լսված լինելու իրավունքը, որով ըստ էության նա զրկվել է իր իրավունքների և ազատությունների արդյունավետ պաշտպանության հնարավորությունից, որպիսի պայմաններում խախտվել է գանգատաբերի ՀՀ Սահմանադրությամբ երաշխավորված պետական մարմնի առջև իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունքը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ Որոշումն ընդունվել է օրենքի խախտմամբ, ինչպես նաև խախտվել է գանգատաբերի իրավունքը, որպիսի փաստը

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի կիրառմամբ Որոշումն անվավեր ճանաչելու հիմք է:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

1. Անվավեր ճանաչել ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 26.10.2015թ-ի թիվ 1066/03 որոշումը:

2. ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչությանը.

«Հայաստանի արտահանողների միություն» ԻԱՄ-ի ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը գանձելու մասին կայացնել նոր որոշում՝ պահպանելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված կարգավորումները:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ